Tak for en god og meget opløftende debat med næsten 100 indlæg.
Vi er et stort parti. I alle meningsmålinger er vi Danmarks største parti, og selvfølgelig kan vi ikke alle sammen hele tiden være enig om alting. Det er faktisk en særlig kvalitet for Socialdemokratiet, at vi kan favne mange forskellige erfaringer, mange forskellige vægtninger af ting og selvfølgelig også forskelle i synspunkter. Vi har en kurs, vi skal følge i vores politiske arbejde i de folkevalgte forsamlinger og efter det kommende valg forhåbentlig i spidsen for en regering. Det var den kurs, jeg prøvede at sammenfatte i talen i går, hvor jeg lyttede mig til, at der er opbakning omkring den kurs.
Derfor håber jeg, I vil have forståelse for, at jeg ikke vil bruge kongressens tid til at takke hver enkelt, der sagde tak til min beretning eller kommentere hver enkelt af de mange delegerede og folketingsmedlemmer, som har været heroppe og har udtalt sig nuanceret og forklaret sig også ud af huset her. Jeg ved jo meget vel, at der hvor der er uenigheder, der bliver det særligt interessant. Men jeg synes, vi har diskuteret fair og pænt.
Jeg fortalte i går om den skarpe kant mellem dem og os. Jeg tegnede alternativet, det grundlag, som skal være bærende for en ny regering indenfor de næste 14 måneder. Nogen synes så, at der kunne mangle noget vision, at de 7 punkter er for lidt. Men jeg tror i virkeligheden, at når man møder den kritik, så er det fordi nogen gange tolkes de 7 punkter forkert. De 7 punkterer jo hverken mere eller mindre end sammenfatningen af selv makronbunden i socialdemokratisk velfærdspolitik. Derfor bliver de aldrig umoderne, men de skal hele tiden kvalificeres, uddybes og give konkrete svar på de enkelte områder, på de enkelte sager og i forhold til de nye udfordringer, som vi næsten hver eneste dag møder.
Det ville også være at tolke os forkert, hvis man tolker de 7 punkter som er det for os alt sammen et spørgsmål om penge. Men lige nu er det altså et spørgsmål om, hvad vi bruger penge til. Det er spørgsmål om, hvor meget vi skal vægte den private egeninteresse i forhold til den fælles investering i fremtiden. Hvor meget skal vi gøre ekstra, for at markedskræfterne ikke skal have held til at skabe nye uligheder, nye skel, nye udstødninger i vort samfund. Det er det, vi har talt om. Men selvfølgelig har vi en vision, som dækkes at vores slogan om SAMMEN OM FREMTIDEN, om solidaritet om fællesskabet. Med Halfdan Rasmussens ord
sammenfattet i en linie: Alene er du kun en brik i andre magters rænkespil, men

sammen er vi stadigvæk den største enhed, der er til.
Vores vision handler ikke kun om penge, den handler om vores holdninger til os selv og til hinanden. Den handler, som jeg sagde det i går, om vilje til dialog, mangfoldighed, frisind, udsyn og kreativitet. Derfor har vi også brug for, at de mange med stor sagkundskab og kreativitet i kulturlivet, der - ligesom vi - er bange for, at de gode danske værdier skrider, hjælper os med at fortælle, at der er brug for et opgør med den ensidighed, det snæversyn, den kedsommelighed, der binder Anders Fogh Rasmussen og Søren Krarup sammen.
Søren Krarup havde et meget interessant interview i Politiken i september sidste år, hvor han sagde: Min opbakning til regeringen er ikke til det liberale. Der er jo nogle af de der liberale, der er direkte skabskulturradikale. F.eks. ham Uffe Ellemann, han gik jo i spidsen for flygtningeindsamlingen i 1989. Sådan noget kan man jo ikke have. Den alliance, der er tale om, det er en alliance med Anders Fogh Rasmussen. Det er en person efter deres smag. - Så ved vi jo, hvad vi er oppe imod.
Det er vel også forklaringen på, at der aldrig er nogen fra den regering, der siger noget til hovedet af de sorte præster i Dansk Folkeparti, når de taler negativt om menneskerettighederne.
Kære partifæller, vi går ind i en hård kamp nu. Vores modstandere vil fortsat gøre sig umage med at tegne vrangbilleder af os, mistolke vore motiver. F.eks. er der det med folks huse. Det er jo en helt fantastisk kampagne, at man prøver at bilde kloge, veluddannede, velinformerede danskere ind, at socialdemokraterne nok har det stærkeste og mest voldsomme mål, at gøre det umuligt for mennesker at bo i deres eget hus. Det synes jeg virkeligt er interessant, for nu har denne bevægelse været i spidsen for udviklingen af det danske samfund og skabt de materielle vilkår, der gør, at de fleste danskere bor i deres egen bolig.
Nogle gange prøver de også at tegne et billede af den indsats, vi gør som socialdemokrater. Som om det på en eller anden mærkelig måde drejede sig om, at vi ikke bare skulle genere danske vælgere, men at vi gjorde det hele for personlig magt og vindings skyld. Jeg tror, at I har det ligesom jeg. Vi synes egentlig vi er her i respekt for dem, der byggede det her samfund op. Glæden over det de skabte, omsorgen for at dette her samfund kan hænge ordentlig sammen også i fremtiden. Vi er her for at videreføre arbejdet for de jævne mænd og kvinder af folket, der besluttede sig for at forme et fremtidens Danmark for deres børn, der var bedre end

de vilkår, de selv havde haft. Og vi vil ikke være den første generation, der leverer et ringere samfund videre til børn og børnebørn, end det de selv overtog.
Vi vil tværtimod med al den kraft og al den idérigdom, vi har, arbejde for, at kommende generationer kan leve med større velfærd, mindre gæld og bedre miljø.
Jeg mener, jeres arbejde, mit arbejde, vores for mange vedkommendes livslange lidenskabelige engagement i denne bevægelse, skyldes, at vi ønsker at opretholde og udvikle det danske samfund som et af de rigeste, mest lige og mest harmoniske samfund i menneskehedens historie.
At vi aldrig vil acceptere, at det bliver den private pengepungs størrelse, der afgør, om man kan få en god uddannelse, en god sygehusbetjening, omsorg og børnepasning. Vi vil insistere på et samfund, hvor det altid er de bredeste skuldre, der uanset, hvor meget de prøver at smyge sig udenom, får lov at bære de tungeste byrder. Og at dem, der bærer de gyldne kæder, også er folkets tjenere. Vi er et parti, der har vist i vores gerning, i vores resultater gennem mange årtier, at vi er i stand til at udruste det enkelte menneske med større evne til at udfolde sit eget liv, skabe flere værdier.
Virksomhedernes forhold, forholdet på arbejdspladserne, hele udviklingen, som har været stærk og god gennem mange årtier, skyldes jo, at vi har sørget for, at der var et uddannelsessystem, en forskningsindsats, en tryghed i forandringen, et stadig bedre arbejdsmiljø, selvom det på det sidste er gået den forkerte vej. I virkeligheden er vi jo på erhvervslivets side, fordi vi gennem de sidste næsten hundrede års politiske virksomhed har vist, at vi kunne skabe rammerne for en god udvikling også for virksomhederne. At det stærke samfunds krav til miljøet, til arbejdsmiljø, til en ordentlig fordeling, til stærke ressourcer hos det enkelte menneske også er med til at skabe en erhvervsudvikling, der kan tjenes penge på. Og derfor skal vi herhjemme, som på det europæiske plan og på det internationale plan, ikke gå i ét med tapetet i forhold til markedskræfterne. Vi skal bygge på de gode erfaringer, danske socialdemokrater og dansk arbejderbevægelse har gjort om den dynamik, det miljø, den velfærd, der kan skabes ved at lægge fornuftige rammer omkring markedskræfterne.
Sammenfattende kan man jo sige om verden, at der er så meget, der går skævt og er i svang til at gå skævt derude. Hvis ikke vi kan få lov til - sammen med alle dem, der føler det samme om verdens fremtid og verdens tilstand som os, at styrke

samarbejdet, løse konflikter, skabe udvikling ikke bare for nogen men for alle dele af verden - ja så vil det med den voldsomme gensidige afhængighed, vi er af begivenheder - selv i meget fjerne afkroge af verden i forhold til os - så vil det gøre det umuligt at indfri de mål, vi har for vores børn og børnebørn. Og derfor skal vi engagere os i verden - derfor er vi en bevægelse, som er international i sin oprindelse og internationalt engageret i det daglige virke, som vil kæmpe for en fredelig udvikling, for en indsats mod terrorisme og kriminalitet og forureningskæmpelse, for en stabil udvikling i områderne omkring os, Også så vi kan komme til at håndtere den globale folkevandring ved at skabe jobmuligheder, der hvor folk i dag bor. Så vi kan levere et modspil til den alliance af storkapital og ultrakonservative, der regerer verdens eneste supermagt.

Det er ikke nok at lave en ny europatraktat, men det er et nødvendigt første skridt. Det er ikke nok at give udviklingsbistand. Der er brug for meget mere ambitiøst udviklingsbistand fra de rige lande. Men der er også brug for at gå ind og frigøre verdenshandelen, skabe større adgang til markederne her hos os for de mange, der ikke har så frygtelig meget at leve af. Og der er brug for meget mere målrettet at gå ind og løse konflikter med forståelse af konflikternes karakter, med forståelse af de uretfærdigheder, der er blevet begået i vor tid, hvad enten det handler om Irak eller Palæstina eller nogle af de andre uhyggelige konflikter, hvor tingene hele tiden går den gale

vej.

Vi kan sige sammenfattende: Hvad enten man kigger ind i vore egne samfund eller ud på verden, så er der ikke nogen holdbare løsninger i den sum af fælles holdninger, der binder Anders Fogh, George Bush og Pia Kjærsgaard sammen.

Der er ikke nogen løsning i at tilpasse Danmark til den internationale konkurrence ved at skære ned og skære til og klippe hæl eller klippe tå. Det er ikke nogen løsning at følge kulturminister Brian i en lavere mindsteløn, der er ikke nogen løsning, når så mange andre borgerlige siger, at vi bliver jo nødt til at sætte lønnen ned og arbejde noget længere og have en lavere kvalitet i arbejdslivet. Det har de prøvet så mange andre stedet. Den model er afprøvet i skala 1:1 i meget større lande end os, men det er en usympatisk model og det er en uambitøs model, der sigter ved siden af målet. Vores mål er meget mere ambitiøst. Vi vil løfte det enkelte menneske, der i dag måske har svært ved at få arbejde til mindsteløn i kvalifikationer, så hun eller han kan

få et arbejde til en ordentlig løn. Det vil altid være socialdemokratisk politik.
Og målet er ikke 5 pct. arbejdsløshed. Målet er fuld beskæftigelse - alle i arbejde. Det er det udfra et alment medmenneskeligt synspunkt, men det er det også fordi, vi har så meget brug for alle, der kan og vil gøre noget, hvis vi skal løse den ligning, at der også om 5 år, også om 10 år, også om 25 er et velfærdssamfund, vi kan bygge på.
Og derfor - og det har vi jo talt meget om i kongressens debat - det passer jo som en knyttet næve til et blåt øje at fjerne praktikpladser, at nedskære efteruddannelsen og forsømme forskning. Det passer helt skævt at snakke om det grå guld, samtidig med at tusindvis af mennesker i halvtredserne oplever, at de mister deres job, og der ikke er nogen, der vil have dem igen. Det der er brug for om tilbagetrækning, det er at give folk lov til det, de gerne vil. Der er titusinder af mennesker, både i den nuværende og i kommende seniorgenerationer, der hellere end gerne vil gøre en indsats. Som ikke kan se sig selv i et liv, der måske varer 90 år, hvor de ikke får lov til at være på arbejdsmarkedet den sidste tredjedel af deres liv.
Og der kommer flere og flere af dem. Så på et eller andet tidspunkt vil der sikkert være unge mennesker, der siger: Hvornår får vi dem ud? Men når man kigger bare lidt i krystalkuglen og lidt ud i fremtiden, så må man sige, at der bliver brug for alle. Vi får brug for, at alle dem, der gerne vil, også får lov. Og derfor er det så piskende nødvendigt her og nu at banke på de holdninger, der gør, at man sorterer en 57-årig fra hos arbejdsgiverne både i det private og offentlige, derfor er det så vigtigt, at uddannelsesmulighederne, forsikringsmulighederne og perspektiver for et længere liv på arbejdsmarkedet er til stede for dem i 50erne, der gerne vil og godt kan.
Og så er der hele indsatsen med at få dem, der er udenfor og gerne vil ind. Og her taler vi jo om mange forskellige grupper. Vi taler om unge mennesker, som har arbejdet sig flittigt igennem en lang videregående uddannelse og som nu står og bl.a. på grund af regeringens nedskæringer ikke kan finde noget fornuftigt arbejde. Vi taler om folk, som måske har nogle skavanker, nogle handicaps, men som rigtig gerne vil ind og gøre noget. Og vi taler selvfølgelig
også om vældig mange af vores nydanskere, som endnu ikke har fået adgang til arbejdsmarkedet. Det er helt åbenbart, at hvis det her skal lykkes, at indfri alle disse menneskers ønske om at få lov at gøre en indsats, så er den første nødvendige betingelse, at dette her land får en regering, der overhovedet vil prioritere og løfte beskæftigelsen.

Og det gør regeringen ikke i Danmark, selvom vi har lukket 10 mia. kr. ud til privat forbrug. Nu står man og mangler en hel masse midler til at investere i fremtiden.
Men det generelle beskæftigelsesfremmende, opkvalificerende job og uddannelse i almindelighed er jo ikke tilstrækkeligt, når vi taler om integration.
Det handler også om at bekæmpe et intolerant arbejdsmarked, som findes rundt omkring, ændre på holdninger, skabe nogle nye kreative muligheder for at få dem ind, der gerne vil være med i vores samfund.
Der er sagt mange kloge ting om det - også fra DSU - i hele udlændinge- og integrationsdebatten i den diskussion, der har været her på kongressen.
Det er jo næsten ikke til at holde ud, at der er det der intolerante klima, som blev bygget op op til forrige folketingsvalg, og som stadigvæk i alt for høj grad hænger ned over os i forhold til folk med en anden baggrund.
Det intolerante klima, der er bygget op i denne her kampagne mod de såkaldte smagsdommere, som i virkeligheden er dækmanøvre for at erstatte alsidig sagkundskab med partimedlemmer fra Venstre.
Og den intolerance, som det skaber, berøver det danske samfund for vældig mange kloge mennesker - både gamle danskere og nye danskere. De søger andre steder hen, hvor der er højere til loftet end i Danmark lige nu. Det skal vi lave om på.
Vi skal til principprogrammet lige om lidt. Jeg vil ikke blande mig i debatten, men jeg kan måske lige snige mig til at sig et par enkelte bemærkninger om det.
Den demokratiske socialisme er Socialdemokratiets program. Og Socialdemokratiets program er den demokratiske socialisme. Så fik vi det på plads.
Men det som vi skal have fortalt om, det er, at for os er socialisme altså ikke et spørgsmål om en bestemt måde at organisere ejendomsretten til produktionsmidlerne, som jeg lærte i min studiekreds for 40 år siden. Det er det ikke. Det er heller ikke noget, der har noget som helst til fælles med det system, som for 15 år siden brasede sammen undervægten af sin egen ineffektivitet, umenneskelighed og miljøkatastrofe.
Vi har aldrig nogensinde haft det mindste til overs for det, der skambed socialismen og forurenede dets navn ved at lave disse despotiske systemer i Østeuropa.
For os har demokratiet altid haft forrang for alt det andet, som vi mener. Hvis vi ikke kunne overbevise mennesker om det rigtige i vores holdninger, så ville vi heller ikke gøre krav på at styre.

Og det er gennemgående i Socialdemokratiets holdning. Vi er trofaste imod et mål om et samfund, der hænger bedre sammen, er præget af frihed og lighed og solidaritet.
Men vi er troløse af valget af midler til at nå det samfund, til at udvikle det samfund, fordi der hele tiden er nye udfordringer. Der er hele tiden nye veje, der må bruges for at nå det mål.
Det er, som vi også talte om, da Jens Stoltenberg var her i formiddag, og ligesom svenskerne har sagt det: Vi er stolte af det, vi har nået, men vi er ikke tilfredse, for vi møder hele tiden nye udfordringer, der gør, at der er nok at gøre for Socialdemokratiet.
Så er der det med frihed og lighed. Jeg blev præsenteret for i Profilen i forgårs aftes, at frihed skulle være et specielt liberalt klenodie. Sådan har jeg aldrig opfattet det. Kernen i Socialdemokratiets syn på verden er, at der ikke eksisterer nogen modsætning mellem frihed og lighed.
At de to er hinandens forudsætninger, at man ikke får frihed ikke bare til nogen, til dem, der i forvejen er godt på vej, har en solid social baggrund, god økonomi og god uddannelse, men for alle - det får man kun skabt ved udviklings- og udfoldelsesmuligheder for talenter, interesser, anlæg i det enkelte menneske, hvis der også er lige muligheder i samfundet.
Så er frihed og lighed lige dyrebare værdier for socialdemokraterne, og der eksisterer ikke ægte frihed for alle mennesker i det ultraliberale samfund.
Jens Stoltenberg var i formiddag inde på vores udviklingshistorie. Vi startede arbejderbevægelsen på nordisk grund som organiseringen af de besiddelsesløses flertals stærke egeninteresse i at skabe et ordentligt samfund. I dag har vi ikke proletarer, der kun har deres lænker at miste. I dag har vi et stort flertal af den danske befolkning, som er en velstående, velfungerende middelstand.
Men der er andre kampe, der hele tiden er nødvendige at udkæmpe. Jens nævnte også kvindernes frigørelse og deltagelse på arbejdsmarkedet i 60erne og 70erne, som jo i virkeligheden måske er den største samfundsforandring, der er sket i de tilstedeværendes levetid.
Der har vi stadigvæk meget at gøre, og nogle af talerne har været inde på det i retning af at sikre, at ligestillingen bliver ført til bunds og til tops, at den ikke bare er noget, vi vedkender os, men også noget vi gør noget ved på arbejdsmarkedet, i

dagligdagen og i vores måde at dele opgaver, løn og arbejdsvilkår på.
Og så er der de nye minoriteter, der er blevet mere synlige. Vi har talt meget om indvandrerne, jeg skal ikke føje noget til det. De nye danskere. Der er andre minoriteter. Der er bøsser og lesbiske, som må have de samme borgerrettigheder på alle punkter, som resten af os. Det er vigtigt.
Til de temaer, der har været drøftet mest omkring de 7 punkter, vil jeg bare sige, at et meget stærkt socialdemokratisk engagement er bredt ud af denne her debat omkring børnefamilierne, hvor de små børns vilkår, folkeskolens udvikling med rette har været et fokusområde,
der har været meget kraftigt. Det er blevet sagt - også med rette - at heller ikke her er det penge alene, det er holdninger, det er arbejdsvilkår, det er de krav, vi stiller til hinanden, der skal afgøre, at vi stadigvæk igen kan få verdens bedste folkeskole.
Det jeg sagde i går omkring konkurrenceforholdet er ikke et angreb på de frie skoler eller private skoler.
Jeg vil ikke gøre det vanskeligere for folk, der gerne vil bruge den mulighed. Men jeg vil gøre folkeskolen konkurrencedygtig i hvert eneste kvarter, i hver eneste by og kommune i det her land.
Og når vi taler om hver eneste hjørne af det her land, så har mange - med rette - talt om regional udvikling, regionalpolitik, at vi sørger for, at vi i vor måde at føre arbejdsmarkedspolitik, uddannelsespolitikken, erhvervspolitikken, forskningspolitikken - alt det vi skal beslutte af politiske rammevilkår, tænker på, at hver enkelt egn i det her land skal have udviklingsmuligheder, skal have mulighed for at skabe nye arbejdspladser.
En enkelt bemærkning om retsvæsenet. Jeg gjorde ikke så meget ud af det i mit indlæg. Jeg mener ikke, de er så mange, der længere er i tvivl om, at socialdemokraterne er mindst lige så optaget som de borgerlige af, at bekæmpe både kriminaliteten og kriminalitetens årsager.
Men det er jo alligevel utroligt, at når vi snakker retsvæsen, at de siger, at de er en regering for lov og orden, og samtidig har der ikke været mere uorden i fængslerne end der er i dag, og der har ikke været flere der skulle ind i fængslerne, der sad udenfor og ventede end i dag.
En enkelt bemærkning om skatterne af mere filosofisk art måske. I den borgerlige kampagne bliver det jo ofte til, at vi bare vil flå folk. Jeg tror sådan set, at de allerfleste

danskere godt ved, hvad de betaler til, når de betaler skat. Jeg tror også, at når man tænker lidt nærmere over det, så ved de allerfleste danskere også, at det er jo i virkeligheden en kollektiv forsikringsordning, som vi har besluttet, og som adskiller sig fra den amerikanske model ved at de, der tjener få penge og har stor risiko for sygdom og arbejdsløshed, de slipper billigere her i landet, de er bedre stillet her i landet Men de, der tjener mange penge og har lidt risiko for sygdom og arbejdsløshed, de kommer af med noget mere her i landet. Det er det, vi kalder solidaritet!

Det er ikke skatterne, der har hævet udviklingen i Danmark. Men måske nok nogle gange den måde, vi har opkrævet dem på. Det er derfor, at vi sammen med de Radikale, lægger så stor vægt på, at vi kan meget mere ambitiøst komme til at sænke skatten på det enkelte menneskes arbejdsindsats og finde pengene andre steder. Det mener vi, for at vores skattesystem ikke skal modarbejde, men skal medarbejde til at vi kan få flere mennesker i arbejde. Men der er altså ikke nogen skandinaviske velfærdssamfund, der er gået nedenom og hjem, fordi der blev betalt skatter til at opretholde ordentlig social tryghed og god offentlig service.

Hvad så med borgerligheden. Skal vi overhovedet bruge flere ord på dem i dag. Ja, altså hvis man kun læser

overskrifterne, så må man tro, at regeringen nu har skiftet sind. De vil alt det gode, med ungdommen, med kvinderne med bløde værdier, med laks, der går op imod strømmen og sådan noget.

Det er jo sådan set alt det, Socialdemokraterne har bedt om. Er det et holdningsskred i regeringen? Har de overtaget vores program? Skal vi gå her fra Aalborg og pakke sammen, fordi der er andre, der vil løfte opgaven?

Nej, det skal vi ikke! Statsministeren er stadigvæk den samme, som da han skrev sit manddomsværk om minimalstaten. Mindre omsorg, større forskel mellem folk, mere marked, mindre skattebetaling.

Beskæftigelsesministeren kom jo til at indrømme det på en skæv dag: De havde undersøgt, om folk gik ind for Venstres egentlige holdninger. Og det var der jo meget få, der gjorde, så derfor vil vi gå en omvej, sagde han.

Det minder mig af en eller anden grund om to personer hos Storm P., hvor den ene siger til den anden: Hvordan ved man om svampene er giftige. Så siger den anden: Det mærker man først dagen efter.

Se nu skulle vi jo nødig udsætte den danske befolkning for svampeforgiftning ved at genindsætte den regering ved næste valg. Så derfor er vi nødt til at fortælle, hvad det er de står for, selvom Claus Hjort Frederiksen godt ved, at det kan danskerne ikke lide at høre.

Vi skal måske også lige dvæle et øjeblik ved Kristian Thulesen Dahl's opskrift på en ny borgerlig valgsejr:

Det er, at Connie Hedegaard skal løbe rundt og se ud som om hun kan gøre noget ved miljøet, og så skal Dansk Folkeparti kræve, at tusinder af mennesker her og nu skal sendes hjem til en ustabil tilværelse i konfliktområder langt fra Danmark. Det skulle samle et flertal - meget fint, ikke?

Vi skal af med blokpolitikken. Vi skal af med ensidigheden. Og det handler også om at gøre op med den kommunale strukturreform der har været talt en del om.

Til dem, der har stillet spørgsmålstegn ved om det var rigtigt, at vi ikke gik ind i det, der vil jeg godt sige følgende: I de godt og vel 23 år jeg har haft min gang i Folketinget, har jeg ikke mødt et så stort reformprojekt med så mange konsekvenser for så mange mennesker, som var så dårlig forberedt og så ringe forhandlet som denne reform.

Og så har jeg sagt til dem, som har en lidt længere politisk erindring, og som har stillet det samme spørgsmål til mig:

I må forstå en ting. Det var ikke Palle Simonsen, vi forhandlede med. Hvad mener jeg med det? Jo, Palle Simonsen har jeg forhandlet med mange gange, da han var finansminister, og han havde den helt uomtvistelige kvalitet for en politiker, at dér kunne man godt - selvom man havde en hel masse løse ender omkring et stort projekt - i fællesskab gøre klart, hvad ånden i det her var. Man kunne lave tilpasninger bagefter, når man fandt ud af, at ånden ikke stadigvæk var opretholdt. Der var en respekt for, at politiske forlig var noget, som begge parter skulle komme helskindet ud af og have fordel ved at lave. Jeg er nødt til at sige til jer, det kan godt være, at Lars Løkke Rasmussen ser jovial ud, når han deler skolemad ud i tv. Men han er ikke samme type som Palle Simonsen.

Og vi er bekymrede over arbejdsvilkårene for de offentligt ansatte, når vi skal igennem de her omstillinger og økonomien, fordelingen mellem egne i landet, for de svage grupper, handicapgrupperne, de udsatte børn og deres faglige miljøer. Det hele er simpelthen ikke godt nok.

Og derfor vil vi ikke gå ind i det. Vi vil godt prøve at se, om vi med argumenters kræfter kan påvirke enkelte elementer i det her. Men vi vil ikke forpligte os til ikke at lave det makværk om, når vi selv kommer i regering.
Vi har brug for at erobre regeringen tilbage. Vi har også brug for at hjælpe hinanden alt, hvad vi kan med at de store byer, vi har tabt, vil vende tilbage ved det kommende kommunevalg og at de store byer, vi i dag har ledelsen af, vil fastholdes. Jeg tænker på Århus, Esbjerg og mange andre steder. Og jeg tænker selvfølgelig også på at fastholde København. Og i den forbindelse vil jeg gerne sige nogle enkelte ord til Jens Kramer, der ikke kunne være her i går, men som er dukket op nu. Fordi du har jo så selv besluttet at trappe af og ud. Du, Jens, har jo æren for, uanset hvad de ellers skriver om dig i avisen, for en fornem udvikling i København i det sidste årti.
Det handler ikke kun om, at der er styr på økonomien, bedre offentlig service. Men det handler især om, at hovedstaden, at indbyggerne i hovedstaden har genvundet troen på sig selv og på fremtiden.
At København i dag er en spændende metropol, som tiltrækker store virksomheder og tiltrækker kreative mennesker også fra omverdenen. Det var ikke lykkedes uden din og Socialdemokraternes stærke og utrættelige engagement og politiske håndelag.
Jeg ved det, fordi jeg var også finansminister på det tidspunkt, da det måske så sortest ud for København, og hvordan vi også i fællesskab på nogle strækninger, men du især, i lange seje stræk fik vendt denne bys økonomi og fik mange konkrete projekter op at stå.
Vores allerstørste fælles projekt var metroen og Ørestaden. Jeg tror, vi vil leve op til vores visioner selvom meget skal gøres endnu. Nu har du en ny vision om en metroring til gavn for hovedstaden. Det er et projekt, vi gerne vil bakke op om.
Det er selvfølgelig helt afgørende ved valget af en ny spidskandidat i København. Jeg synes det er både flot og rigtigt, når Socialdemokratiet i København gennemfører en demokratisk proces om det. Det skaber opmærksomhed omkring vores politik, og det sikrer også, at den der bliver valgt til spidskandidat, har det bedst mulige udgangspunkt for at styrke Socialdemokratiet og fastholde overborgmesterposten i København.
Det er meget at gøre i det kommunale, ligesom der er på landsplan. Lad os hjælpe hinanden med at gøre det.

Til allersidst, kære partifæller, det er håb og drømme om fremtiden, der er drivkraften i vores virke, i vores hverdag. Det er en dårlig dag, hvis man ikke kan glæde sig til i morgen.
Det kan vi heldigvis - ikke kun fordi vi har en god kongres, men også fordi vi har vores mænd, koner, kærester og
venner, børn og børnebørn, naboer, arbejdskammerater - fordi vi bor i et dejligt land - stadigvæk et smørhul i verden. Og fordi vi er fast besluttet, og det skal vi blive ved med. Vi ved, det kræver, at vi vil vælge, og vi vil satse på fællesskabet. Vores debat på denne her kongres har vist, at det vil vi.
Tak for ordet.